

บทที่ 2

วรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบปัญหาของครูในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑล กับ สังกัดคณะนักบวช ในเขตการศึกษา 12 เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความเป็นมาของการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก
2. การจัดการศึกษาในเขตการศึกษา 12
3. หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2539
4. แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา
 - 4.1 หลักสูตร
 - 4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 4.3 การวัดและประเมินผล
 - 4.4 สื่อการเรียนการสอน
 - 4.5 การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความเป็นมาของการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก

ในปี พ.ศ. 2208 โรงเรียนคาทอลิกแห่งแรกในประเทศไทย สมัยกรุงศรีอยุธยา คือ เจเนอรัล คอลเลจ (General College) ตั้งขึ้น โดยพระสังฆราชลึงแบร์ต เดอ ลา มอตต์ (Lanbert De La Motte) ซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้คณะมิชชันนารีสร้างโบสถ์ โรงเรียน และทำการอบรมสั่งสอนรวมทั้งให้ขยายกิจการโรงเรียนไปในจังหวัดอื่น ๆ เช่น ลพบุรี บางกอก เป็นต้น (สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2533, หน้า 2) เมื่อได้รับพระราชานุญาตแล้ว บาทหลวงฝรั่งเศสได้

จัดตั้งโรงเรียนสอนศาสนาที่มีการแต่งหนังสือทางศาสนา แบบเรียนภาษาไทย ภาษาบาลี และ แปลหนังสือสวดมนต์เป็นภาษาไทย ซึ่งในระยะแรกได้ทำการสอนที่บ้าน โบสถ์ และโรงเรียนของ บาทหลวง ต่อมาบาทหลวงได้เปิดสอนหนังสือ ซึ่งเรียกว่าโรงเรียนสามเณร ทำการสอนทั้ง วิชาสามัญและศาสนาคริสต์ ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ประกอบด้วยนักเรียนหลายเชื้อชาติ โดยมีนักเรียน ถึง 700 คน ที่เข้าศึกษาโรงเรียนสามเณร (พลับพลึง มูลศิลป์, 2523, หน้า 142 อ้างถึงใน สมาคม สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2533) แต่กิจการของโรงเรียนนี้ได้เลิกล้มไป ภายหลัง การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (ธีรวัชร ภูมิ และคณะ, 2524, หน้า 19 อ้างถึงใน สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2533) ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์การศึกษา คาทอลิกเริ่มเข้ามามีบทบาทขึ้นอีกครั้ง โดยการศึกษาในระบบ (non-formal education) ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของบรรดามิชชันนารี ต่อมาบาทหลวงเอมิล กอลอมเบต์ (Rev. Fr. Emile Colombet) ซึ่งเป็นบาทหลวงคณะมิชชันนารีกรุงปารีส ขณะประจำอยู่ที่โบสถ์อัสสัมชัญ ก็ได้จัดตั้ง โรงเรียนเล็ก ๆ สอนภาษาฝรั่งเศส ชื่อว่า ฟรังโก ไชมีล สกูล (Franco Siamese school) หลังจากนั้น ประมาณ 7 ปี คือ ในปี พ.ศ. 2422 ก็ได้เพิ่มหลักสูตรภาษาอังกฤษขึ้นเป็นโรงเรียน แองโกล-ฟรังโก- ไชมีล สกูล (Anglo-Franco-Siamese school) มีนักเรียนไม่กี่คน ส่วนมากเป็นเด็กกำพร้าที่วิ่งเล่น เปลา่ประโยชน์อยู่บริเวณโบสถ์ จนเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2428 จึงได้ขออนุญาตเป็นทางการ จัดตั้งเป็นโรงเรียนอัสสัมชัญมีนักเรียนเพียง 33 คน ในวันเปิดเรียน และเป็นนักเรียนประจำทั้งสิ้น หลังจากนั้นบาทหลวงเอมิล กอลอมเบต์ ได้ ติดต่อให้ภราดาคณะเซนต์คาเบรียลมาบริหารโรงเรียน แทน เพราะมีหน้าที่ทางศาสนามากขึ้น และต่อมาภราดามิชชันนารีได้จัดตั้งโรงเรียนคาทอลิกขึ้นอีก เป็นจำนวนมาก ทั่วประเทศไทย

จึงเห็นได้ว่า ไม่ว่าที่ใดมีโบสถ์ ที่นั่นมักจะมีโรงเรียนของโบสถ์อยู่ด้วย เพื่อให้การอบรม สั่งสอนแก่กุลบุตรธิดาภายในละแวกนั้น ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาเล่าเรียน มีวิชาความรู้ ที่จะนำไปเลี้ยงชีพต่อไปในอนาคต ตลอดจนการประพฤติตนเป็นบุคคลที่ดีของประเทศชาติ โรงเรียน คาทอลิกหรือโรงเรียนโบสถ์ ตั้งขึ้นมาเป็นระยะเวลากว่า 400 ปีแล้ว ซึ่งย่อมจะเป็นเครื่องพิสูจน์ แล้วว่า โรงเรียนคาทอลิกได้มีบทบาทในด้านการช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาให้กับเด็ก ๆ และเยาวชนได้เป็นอย่างดี ปัจจุบันโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีพระสังฆราช เทียนชัย สมานจิต เป็นประมุขสูงสุดในการบริหาร

จุดประสงค์ของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

1. เพื่อส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาคาทอลิก ดำเนินกิจกรรมตามมติและเจตนารมณ์ ของสังคายนาวาติกันที่ 2

3. เพื่อเป็นตัวแทนรักษามลประโยชน์ทางการศึกษาของคาทอลิกในประเทศไทย ต่อ
กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ รัฐบาล และองค์กรระหว่างชาติ
4. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีระหว่างสถาบันการศึกษาคาทอลิก
5. เพื่อส่งเสริมสถาบันการศึกษาคาทอลิกให้มีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาของชาติ
โดยร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อความเจริญของประเทศชาติ
6. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนสมาคมครูคาทอลิก

เอกลักษณ์ของสถาบันการศึกษาคาทอลิก

1. ได้รับการรับรองจากสภาการศึกษาคาทอลิก
2. อบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชน ให้เป็นบุคคลที่เปี่ยมด้วยคุณธรรมและความรู้และ
เป็นพลเมืองดีของชาติตามหลักคริสตธรรม
3. เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก

1. ไม่มีสถาบันใดทำหน้าที่แทนโรงเรียนได้
2. โรงเรียนคาทอลิกมุ่งพัฒนามนุษย์ทั้งครบ เพราะว่าคุณค่าของความเป็นมนุษย์
ทุกประการ พบความกลมกลืนและความสำเร็จในองค์พระคริสตเจ้าผู้เป็นมนุษย์ที่ดีพร้อม
3. โรงเรียนต้องกระตุ้นนักเรียนให้ฝึกสติปัญญาของตน ด้วยพลังความเข้าใจ จนกว่า
จะเห็นแจ่มแจ้งและประติสุขรู้คิดเอง ต้องช่วยนักเรียนอธิบายว่า ประสบการณ์และความจริงที่
เขาพบนั้นหมายความว่าอะไร
4. ในฐานะเป็นองค์กรสำหรับอบรม โรงเรียนมีหน้าที่เป็นทางการอย่างหนึ่ง จะต้อง
ค้นหาด้านศีลธรรมของวัฒนธรรม เพื่อปลูกฝังฝ่ายจิตของแต่ละคนและช่วยให้เขาบรรลุถึง
เสรีภาพทางศีลธรรม ซึ่งเป็นคู่กับทางด้านจิตใจ อย่างไรก็ตาม เบื้องหลังเสรีภาพทางศีลธรรมนี้ต้อง
ปลูกฝังค่านิยมดังกล่าวเท่านั้นที่ทำให้ชีวิตของมนุษย์มีความหมายและคุณค่า
5. หน้าที่สำคัญโรงเรียนคาทอลิกก็คือ รวมวัฒนธรรมกับความเชื่อและรวมความเชื่อ
กับชีวิต การรวมอย่างแรกจะทำได้โดยใช้วิชาที่รวบรวมด้านต่าง ๆ ทุกด้านของความรู้นุษย์
เข้าด้วยกันตามคำสอนของพระวรสารและการรวมอย่างที่สองจะสำเร็จได้ด้วยความจริงองงาม
ของคุณธรรมต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะของคริสตชน
6. คุณลักษณะพิเศษของครูคาทอลิกก็คือ การสอนความจริงสิ่งที่เป็นความจริงก็
เหมือนกับการมีส่วนร่วมในพระคริสตเจ้าผู้เป็นองค์ความจริง การถ่ายทอดความจริงในฐานะทาง
วิชาการ จึงเป็นการมีส่วนร่วมอย่างพิเศษในหน้าที่ประกาศของพระคริสตเจ้า

นโยบายของการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย (สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2533)

1. ความรับผิดชอบของสถาบันการศึกษาคาทอลิกต่อสังคม
 - 1.1 สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมเสรีภาพและความรักแบบพระวรสารในสถาบัน
 - 1.2 เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนรู้จักรับผิดชอบในส่วนตัว และส่วนรวม ตามวัยและภาวะของแต่ละคน
 - 1.3 เน้นการปฏิบัติและการปลูกฝังค่านิยมของการเคารพในสิทธิต่อกัน การมีความคิดสร้างสรรค์ และการฝึกกำลังทำความดี ร่วมกันพัฒนาชุมชนที่ตนอาศัยอยู่
2. ความรับผิดชอบของสถาบันการศึกษาคาทอลิกต่อพระศาสนจักร และศาสนาอื่น ๆ
 - 2.1 อบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนทุกศาสนาให้มีทัศนคติที่เห็นอกเห็นใจต่อกัน ด้วยอัธยาศัยไมตรี
 - 2.2 นำวัฒนธรรมของชาติมาบูรณาการการปฏิบัติศาสนกิจ เพื่อส่งเสริมคุณค่าของศาสนา
 - 2.3 พึงตระหนักและถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญ ที่จะอบรมเด็กและเยาวชนคาทอลิก
3. ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถาบันการศึกษาคาทอลิก
 - 3.1 พึงคำนึงถึงความต้องการของโลกปัจจุบัน
 - 3.2 พึงใช้อุปกรณ์และทักษะในการสอนตามหลักสูตรใหม่ ๆ ที่ค้นพบในสมัยปัจจุบัน
 - 3.3 พึงให้คณะครูอาจารย์ มีส่วนรับผิดชอบในการวางนโยบายและการบริหารสถาบัน
 - 3.4 พึงสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ขัดสน ผู้ที่ไม่ได้รับความอบอุ่นและความอนุเคราะห์ของครอบครัว หรือผู้ที่ยังไม่รู้จักรพระคุณแห่งความเชื่อ
 - 3.5 พึงร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับบิดามารดาในการอบรม

จุดมุ่งหมายทั่วไปของโรงเรียนคาทอลิก

โรงเรียนคาทอลิกเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาอบรมอย่างครบถ้วน โดยได้รับวัฒนธรรมอย่างมีระเบียบแบบแผนและใช้ความคิด โดยให้พบกับมรดกทางวัฒนธรรมในรูปการติดต่อส่วนตัว และการมีพันธะ ซึ่งการศึกษาที่แท้จริงในแง่ของชีวิต และพยายามที่จะให้ค่านิยมนั้นแทรกเข้าไปในชีวิต โรงเรียนต้องอบรมนักเรียนให้มีสติปัญญา มีความสามารถ ที่จะใช้ความคิดอ่าน การริเริ่มสร้างสรรค์ ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นว่ามีความหมายประการใด และจุดมุ่งหมายของโรงเรียนคาทอลิก ต้องการพัฒนาคุณภาพบุคคลทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อย่างแท้จริง (ฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ, 2529, หน้า 10)

ประเภทของโรงเรียนคาทอลิก โรงเรียนคาทอลิก แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. โรงเรียนคาทอลิกของสังฆมณฑล ซึ่งมีอยู่ 10 สังฆมณฑล โรงเรียนคาทอลิกที่มีพื้นที่อยู่ในเขตสังฆมณฑล ก็จะสังกัดอยู่ในสังฆมณฑลนั้น โรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีจึงเป็นหน่วยการศึกษาหน่วยหนึ่งใน 10 สังฆมณฑล โดยโรงเรียนเหล่านี้มีบาทหลวงหรือภคินีของสังฆมณฑลจันทบุรี เป็นผู้รับผิดชอบ
2. โรงเรียนคาทอลิกของนักบวช ซึ่งมีหลายคณะด้วยกัน เช่น คณะภราดาเซนต์คาเบรียล คณะภราดาลาซาล คณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร คณะภคินีธิดากางเขน ซึ่งสังกัดอยู่ในเขตต่าง ๆ ทั้ง 10 สังฆมณฑล
3. โรงเรียนคาทอลิกของเอกชนที่นับถือศาสนาคริสต์ นิการโรมันคาทอลิกเป็นผู้ดำเนินการหรือเป็นเจ้าของมีอยู่หลายโรงเรียนด้วยกัน เช่น โรงเรียนดงมณี โรงเรียนวุฒินันต์ โรงเรียนอนุบาลภักดีพรรณ โรงเรียนอนุบาลวราลักษณ์ ฯลฯ

โรงเรียนทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ และในการศึกษารั้งนี้ได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนใน ข้อ 1 และข้อ 2 ส่วนในข้อที่ 3 ไม่ได้นำมาเปรียบเทียบ เพราะว่ามีจำนวนน้อยเพียงไม่กี่แห่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเฉพาะ 2 โรงเรียนเท่านั้น

การจัดการศึกษาในเขตการศึกษา 12

เขตการศึกษา 12 ครอบคลุมพื้นที่ในภาคตะวันออก 8 จังหวัด ประกอบด้วย ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง นครนายก สระแก้ว ปราจีนบุรี จันทบุรี และตราด สำนักงานศึกษาธิการเขตตั้งอยู่ในอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี แบ่งเป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกมี 3 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง โรงเรียนนอกเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกมี 5 จังหวัด คือ นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว จันทบุรี และตราด

การจัดการศึกษาต้องให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ควรจัดให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในจังหวัดชลบุรี และระยอง ทั้งหมด นับตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนทุกรายวิชา จึงเป็นสิ่งที่ต้องกระทำเพื่อสนองต่อความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2539

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา กล่าวว่า ในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารอย่างกว้างขวางและเป็นสากล กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้คนไทยมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาตรฐาน สามารถใช้ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสารตลอดจนเลือกสรรและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่มีอยู่มหาศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 24)

วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนกลาง และระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนปลาย มีดังนี้

1. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม
2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อในระดับสูงหรือการประกอบอาชีพ
3. เพื่อให้มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อใช้ในการสื่อสารและการแสวงหาความรู้
4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษในการแสวงหาความรู้และการประกอบอาชีพ
5. เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่
6. เพื่อพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาและอัตราเวลาเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 19-21)

โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วยภาษาอังกฤษระดับกลาง (intermediate level) ซึ่งจัดให้สอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และภาษาอังกฤษ

ระดับปลาย (advanced level) ซึ่งจัดให้สอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ภาษาอังกฤษทั้ง 2 ระดับ แบ่งเป็นภาษาอังกฤษ 2 กลุ่มคือ

1. ภาษาอังกฤษมาตรฐานพื้นฐาน (fundamental English) ประกอบด้วย ภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนกลาง (intermediate fundamental English) ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนปลาย (advanced fundamental English) ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีทั้งหมด 12 รายวิชา ได้แก่ ภาษาอังกฤษหลัก 5-16 (fundamental English 5-16) เวลาเรียนรายวิชาละ 4 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค ซึ่งเป็นวิชาที่กำหนดให้เรียนติดต่อกันตลอดแนวต่อเนื่องจากภาษาอังกฤษหลัก 1-4 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ไปยังระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ภาษาอังกฤษหลัก 5-10) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ภาษาอังกฤษหลัก 11-16)

2. ภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น (English for English concentration) เป็นวิชาเลือกเสรี แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษ (English language improvement) และกลุ่มพัฒนาประสบการณ์ภาษาอังกฤษ (English from independent experience) รายวิชาทั้ง 2 กลุ่ม เป็นวิชาที่จบเปิดเสรีในแต่ละรายวิชาไม่ต้องเรียนต่อเนื่อง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ

ระดับภาษา	ภาษาอังกฤษมาตรฐานพื้นฐาน 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค		ภาษาอังกฤษแบบเข้ม รายวิชาละ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	
	ระดับชั้น	รายวิชา	กลุ่มพัฒนาความสามารถ ทางภาษาอังกฤษ	กลุ่มพัฒนาประสบการณ์ ภาษาอังกฤษ
1. ระดับกลาง (intermediate level)		ภาษาอังกฤษมาตรฐาน พื้นฐานตอนกลาง ภาษา อังกฤษหลัก 5-10		
	ม. 1	ภาษาอังกฤษหลัก 5-6 (fundamental English 5-6)	-ภาษาอังกฤษฟัง-พูด (English listening- speaking)	-ภาษาอังกฤษประสบ การณ์เฉพาะตน(English listening experience)
	ม. 2	ภาษาอังกฤษหลัก 7-8 (fundamental English 7-8)	-ภาษาอังกฤษอ่าน เขียน (English reading-writing)	-ภาษาอังกฤษปฏิบัติงาน (English on the job)
	ม. 3	ภาษาอังกฤษหลัก 9-10 (fundamental English 9-10)	-ภาษาอังกฤษโครงงาน (English project work) ฯลฯ	-ภาษาอังกฤษเทคโนโลยี สารสนเทศ (information technology English)
				-ภาษาอังกฤษรอบรู้ ฯลฯ
2. ระดับปลาย (advanced level)		ภาษาอังกฤษมาตรฐานพื้น ฐานตอนปลาย ภาษาอังกฤษ หลัก 11-16		
	ม. 4	ภาษาอังกฤษหลัก 11-12 (fundamental English 11- 12)	-ภาษาอังกฤษฟัง-พูด (English listening- speaking)	-ภาษาอังกฤษจาก ประสบการณ์เฉพาะตน (English from individual experience)
	ม. 5	ภาษาอังกฤษหลัก 13-14 (fundamental English 13- 14)	-ภาษาอังกฤษอ่าน เขียน (English reading-writing) -การอ่านอังกฤษเชิงวิเคราะห์ (English critical reading)	-ภาษาอังกฤษปฏิบัติงาน
	ม. 6	ภาษาอังกฤษหลัก 15-16 (fundamental English 15- 16)	-การเขียนอังกฤษเชิง สร้างสรรค์ -ภาษาอังกฤษโครงงาน (English project work) -การแปลอังกฤษเบื้องต้น (introduction to English translation) ฯลฯ	-ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology English) -ภาษาอังกฤษรอบรู้ (thematic English) ฯลฯ

ภาพที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาและอัตราเวลาเรียน

หมายเหตุ

1. ในระดับชั้นมัธยมศึกษา 1 คาบ เท่ากับ 50 นาที
2. ภาษาอังกฤษแบบเข้ม อยู่ในกลุ่มวิชาเลือกเสรี ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ
3. รายวิชาที่ปรากฏในโครงสร้างภาษาอังกฤษแบบเข้มเป็นเพียงข้อเสนอแนะ โรงเรียนสามารถจัดเพิ่มเติมได้

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2539 ได้กำหนดจุดประสงค์ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรมของผู้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่
2. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่างถูกต้องชัดเจนและเหมาะสมกับระดับที่เรียน
3. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามระดับภาษาที่เรียน สำหรับการศึกษต่อและการประกอบอาชีพ
4. เพื่อพัฒนาเจตคติของผู้เรียน ให้เห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษ มีนิสัยใฝ่หาความรู้โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2544

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2544 ได้ตระหนักถึงการเรียนภาษาต่างประเทศ โดยกล่าวว่า การเรียนภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาอย่างเดียว แต่เรียนเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นการเรียนภาษาที่ดีผู้เรียนจะต้องมีโอกาสดำเนินกิจกรรมการใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของการเรียนภาษาจึงควรประกอบไปด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วยอันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (learner-independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (lifelong learning) ทั้งด้านภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร การเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและเกิดความมั่นใจในการที่จะสื่อสารกับชาวต่างประเทศ รวมทั้งเกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ โดยยังคงความภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดองค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ผู้เรียนพึงมีเมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไว้เป็นกรอบ ดังนี้

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศ แลกเปลี่ยนและนำเสนอข้อมูลข่าวสาร สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แสดงความรู้สึกรักนึกคิด และความคิดรวบยอด โดยใช้คำเสียง ทำทางในรูปแบบที่เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ
 2. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง – พูด – อ่าน – เขียน ในหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์กับบุคคล เวลาว่าง และสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้า อากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการสถานที่ ภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100 – 2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)
 3. ใช้ประโยคผสม (compound sentence) และประโยคซับซ้อน (complex sentence) ที่ใช้สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
 4. อ่าน เขียน ข้อความที่เป็นความเรียงและไม่เป็นความเรียง ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่มีตัวเชื่อมข้อความ (discourse markers)
 5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษาและชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาตามบริบทของข้อความที่พบในแต่ละระดับชั้น
 6. ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง หาความเพลิดเพลินและเป็นพื้นฐานในการทำงานและประกอบอาชีพ
- โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดระดับความสำคัญทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียน (proficiency-based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับคือ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 2)

1. ช่วงชั้น ป.1-3 ระดับเตรียมความพร้อม (preparatory level)

2. ช่วงชั้น ป.4-6 ระดับต้น (beginner level)
3. ช่วงชั้น ม.1-3 ระดับกำลังพัฒนา (developing level)
4. ช่วงชั้น ม.4-6 ระดับก้าวหน้า (expanding level)

การกำหนดโครงสร้างรายวิชา (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 39-42)

สถานศึกษาได้กำหนดนโยบาย และจุดเน้นในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้ในการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน สำหรับนำไปใช้ในการพิจารณาจัดส่วนเวลาและเป็นแนวทางในการจัดทำสาระของหลักสูตร โดยนโยบายและจุดเน้นดังกล่าวได้มาจากการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งได้ศึกษาวิเคราะห์จุดหมายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คุณภาพผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ นำไปสู่การจัดสรรเวลาและหน่วยกิตในสาระการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

สาระการเรียนรู้พื้นฐาน

ภาษาอังกฤษ เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนเรียนตลอดหลักสูตร สาระการเรียนรู้พื้นฐานครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี (สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) และรายภาค (สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ซึ่งสถานศึกษาได้วิเคราะห์และกำหนดไว้ แล้วนำมาจัดเป็นจำนวนรายวิชาได้ตามความเหมาะสมสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยอาจจัดเป็น 1 รายวิชา 2 รายวิชา 3 รายวิชา ฯลฯ และเมื่อได้เรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานครบในแต่ละช่วงชั้นแล้ว ผู้เรียนจะต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

มัธยมศึกษาปีที่ 1	จำนวน 80 ชั่วโมง	} 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ (โดยประมาณ)
มัธยมศึกษาปีที่ 2	จำนวน 80 ชั่วโมง	
มัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวน 80 ชั่วโมง	

สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติม

เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดขึ้นตามนโยบายจุดเน้นของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยเลือกจากมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ รายปี (สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) และรายภาค (สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ที่พิจารณาว่าสำคัญ และต้องการส่งเสริมให้เข้มมากขึ้นแล้วนำมาจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนได้

เลือกเรียนตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถจัดได้ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 2 คือ ประถมศึกษาที่ 4-6 เป็นต้นไป ตัวอย่าง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ประถมศึกษาปีที่ 1	จำนวน 80 ชั่วโมง	} 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ (โดยประมาณ)
ประถมศึกษาปีที่ 2	จำนวน 80 ชั่วโมง	
ประถมศึกษาปีที่ 3	จำนวน 80 ชั่วโมง	

จากสัดส่วนเวลาเรียนที่สถานศึกษาจัดให้ต้องนำมาจัดทำเป็นรายวิชาพร้อมกำหนดเวลาและ/หรือจำนวนหน่วยกิต

แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสารตามระดับภาษาที่เรียนและตามความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน แนวในการจัดการเรียนการสอนมีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 22)

1. เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน โดยใช้ภาษาอังกฤษ ใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษ
2. เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ทั้งในและนอกห้องเรียน
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาการรับรู้และการใช้ภาษาอังกฤษอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสวงหาความรู้จากสื่อภาษาอังกฤษที่หลากหลายและสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบอาชีพ
4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น จากการรับรู้เหตุการณ์ เรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลาย

แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้น เพื่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การเข้าสู่สังคมในโลกในอนาคต การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม สอดคล้องครอบคลุมวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ในสถานการณ์จริง มีประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาอังกฤษ เน้นให้นักเรียนใช้ภาษาในการสนทนาได้ตอบให้เหมาะสมกับกาลเทศะ อีกทั้งมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ

กล้าแสดงออก สามารถทำงานที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 18)

แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช

2544 (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 128-129) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงมุ่งฝึกทักษะปฏิบัติ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ โดยจัดให้มีการประเมินควบคู่กับการเรียนการสอนตามสภาพจริง ใช้วิธีพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน และการร่วมกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (learner-centered) มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด คือ การจัดที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

หลักสูตร

หลักสูตรเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการศึกษา ระบบการศึกษาของสังคมใดก็ตามจะเจริญก้าวหน้าต้องอาศัยหลักสูตรเป็นพื้นฐานในการดำเนินงานเพราะหลักสูตรรวมกิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อเป็นรากฐานของกระบวนการเรียนการสอน ฉะนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรเป็นอย่างดีเพื่อการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้หลายประการ ดังนี้

พจน์ สะเพียรชัย (2528, หน้า 78) กล่าวว่า หลักสูตรจะดีหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของโครงสร้าง หรือองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย ปัญหา จุดหมาย เนื้อหาวิชา และจำนวนชั่วโมงสำหรับสอนแต่ละวิชา กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร และการบริหารงานวิชาการ

เอกชัย กิสุขพันธ์ (2527, หน้า 152) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การจัดประสบการณ์ในการเรียนเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะคติ และค่านิยมตามความต้องการของสังคม หลักสูตรจึงเป็นโครงการเรียนของนักเรียน เนื้อหาวิชา และมวลประสบการณ์อื่น ๆ ที่จัดให้แก่นักเรียน

สงัด อุทรานันท์ (2530, หน้า 16) กล่าวว่า หลักสูตรคือสิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชาซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาสาระที่ได้จัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นตอนอย่างดี

แล้ว เพื่อมุ่งหวังที่จะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ และเป็นสิ่งที่สังคมสร้าง ขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน

อึ้ง อึ้ง (2532, หน้า 61) ได้ให้ความหมายว่า เป็นแผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้น เพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและมวลงประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามที่จุดหมายกำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, หน้า 6) ได้ให้ความหมาย ไว้ว่า หลักสูตรเป็นมวลงประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดในโรงเรียนให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นประสบการณ์ การเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับทั้งในส่วนที่จัดไว้โดยการวางแผนและไม่ได้วางแผน ซึ่งจะทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติในทางที่พึงประสงค์

ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ (2535, หน้า 71) กล่าวว่า หลักสูตรควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ จุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

สุนทร บำเรอราช (2536) หลักสูตร คือ กรอบและแนวทางที่จะนำมาใช้ในการสอน การอบรม และการฝึกงานเท่านั้น และหลักสูตรจะต้องอยู่ร่วมกับสิ่งอื่นเสมอ คือ หลักสูตรต้องอยู่ ร่วมกับการสอนและการสอบ

กรมวิชาการ (2538, หน้า 4) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า เป็นข้อกำหนดแผน การเรียนการสอนอันเป็นส่วนรวมของประเทศเพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษา แห่งชาติ หลักสูตรประกอบด้วย จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา รายวิชา สื่อการเรียน วิธีสอน การวัดผลและประเมินผล

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งมวลงที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งในและ นอกห้องเรียน รวมทั้งกิจกรรมทั้งหลายที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการในทุก ๆ ด้านตาม จุดหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรเป็นแนวทางในการนำไปสู่กระบวนการสอน และวิธีการสอนของ ครูเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ และมีเจตคติที่ดี รวมทั้งมีทักษะในด้านต่าง ๆ อัน จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้ทั้งสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำ เพิ่มเติม เพื่อเป็นทิศทางและกรอบการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและ เหมาะสมกับท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ตาม มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เคอร์ (Kerr, 1968, p. 16) ได้แบ่งส่วนประกอบของหลักสูตรไว้เป็น 4 ส่วนคือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลหลักสูตร ส่วน สจด์ อุทราพันธ์ (2531) ได้เสนอว่าควรแบ่งหลักสูตรออกเป็น 7 ส่วนประกอบดังนี้

1. เหตุผล และความจำเป็นของหลักสูตร

2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. การเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
5. การเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิชาในชุมชน
6. ประเมินผล
7. การเสนอแนะเกี่ยวกับการช่วยเหลือและส่งเสริมผู้เรียน

การจัดการด้านหลักสูตรของโรงเรียนคาทอลิกนั้น คำนึงถึงความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาในการที่จะให้ความรู้ การเสริมสร้างทักษะ การปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม การถ่ายทอดวัฒนธรรม และการเสริมสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของตนเองและสังคม

หน้าที่ของครูผู้สอนเกี่ยวกับด้านหลักสูตร ครูผู้สอนมีหน้าที่ดำเนินงานด้านหลักสูตรตามแนวทางที่กรมวิชาการได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2538)

1. ศึกษาหลักสูตรเพื่อให้เข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้างของกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ จุดประสงค์ของกลุ่มประสบการณ์ และคำอธิบายกลุ่มประสบการณ์ซึ่งได้กล่าวถึงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เนื้อหา สาระสำคัญ ตลอดจนวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ที่ครูจะต้องสอนในแต่ละรายวิชา

2. ศึกษาคู่มือการใช้หลักสูตร ได้แก่ คู่มือของกรมวิชาการ คู่มือการสอน แนวการสอน เพื่อให้เข้าใจจุดเน้นของหลักสูตร เหตุผลในการปรับปรุงหลักสูตร สาระสำคัญที่เป็นบทบาทของครูผู้สอน ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอนในกลุ่มประสบการณ์

3. ทำโครงสร้างเพื่อนำจุดประสงค์ของกลุ่มประสบการณ์และจุดประสงค์ของคำอธิบายรายวิชามากำหนดหัวข้อเนื้อหาหลัก หัวข้อเนื้อหาย่อย โดยให้สัมพันธ์กับอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในกลุ่มประสบการณ์ เป็นการกำหนดการสอนระยะยาว

4. ศึกษาตัวอย่างแนวการสอนในคู่มือครูเพื่อเตรียมจัดทำแผนการสอน กำหนดกิจกรรม การเรียนการสอนตามเวลาให้เหมาะสมกับหัวข้อ เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละหัวข้อ เพื่อให้ครูนำไปปรับสอนให้เหมาะสมกับเวลาที่จัดไว้ในตารางเรียน

สรุปได้ว่า หน้าที่ของครูผู้สอนด้านหลักสูตรคือ ครูผู้สอนแต่ละระดับชั้นหรือแต่ละรายวิชา ต้องมีการพัฒนาทั้งเนื้อหา และวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์หลักสูตรให้เข้าใจในหลักการ วิธีการ เนื้อหาสาระ จุดหมาย

โครงสร้าง และสาระสำคัญ โดยนำมาจัดทำแผนการสอน กำหนดการสอนให้สอดคล้องกับ
อัตราเวลาเรียน และพัฒนาหลักสูตรตรงความต้องการของสถานศึกษา ให้มีความเหมาะสมกับ
ระดับชั้น ความสนใจ และวัยของผู้เรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การเรียนการสอนภาษา เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนซึ่งต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่าง
ผู้เรียนและครูผู้สอน ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนทฤษฎีและวิธีการ
ต่าง ๆ มากมาย ทฤษฎีและวิธีการเหล่านี้ ได้แก่ การศึกษาถึงความต่อเนื่องตามลำดับของเนื้อหา
หน้าที่ของภาษา ความหลากหลายของภาษา วัฒนธรรม และการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อกันจึง
ทำให้เกิดความหลากหลายของแนวคิดขึ้น และก่อให้เกิดวิธีสอนที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นในการ
กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษา ครูผู้สอนจึงควรจัดระเบียบความคิดเกี่ยวกับ
แนวคิดและวิธีสอนของตนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อน

ในปัจจุบันมีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหลายแนวคิดด้วยกันแต่ละ
แนวคิดช่วยสร้างความคิดที่เป็นระบบให้แก่ครูผู้สอน ช่วยให้ทราบถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือ
กรอบในการพัฒนามโนทัศน์เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ต่อจากนี้จะเป็นแนวคิดเกี่ยว
กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบไปด้วยแนวคิดเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร แนวคิด
เกี่ยวกับแนวการสอน และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ แนวคิดทั้งสามนี้ จะช่วยครูผู้สอนในการ
ตัดสินใจในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การคัดเลือกกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน
 ตลอดจนการเลือกสื่อการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงควรจะมีความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับแนวคิดดังกล่าวเป็นอย่างดี เพื่อช่วยให้การสอนของตนเองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่ง
แนวการจัดการเรียนการสอนมีดังนี้ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 128-129)

1. หลักสูตรภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
3. การสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ
4. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
5. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
6. การจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา
7. การสอนภาษาแบบองค์รวม
8. การเรียนรู้จากการทำโครงการ
9. การเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน
10. การสร้างองค์ความรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ เช่น

ประยงค์ ชูรักษ์ (2531, หน้า 16) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนร่วมกับครูผู้สอนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 72) ให้ความหมายว่า หมายถึง การถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน และเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วย เช่น การสอน การจัดกิจกรรมระหว่างสอน การทดสอบ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537, หน้า 69) กล่าวว่า การเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกันอยู่ 3 ประการ คือ ผู้เรียน ผู้สอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน การสอนแต่ละครั้งย่อมแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการสอน เนื้อหาสาระการเสาะแสวงหาความรู้หรือกลวิธีที่ผู้สอนเลือกมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

กรมวิชาการ (2538) กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสภาพหรือกิจกรรมหรือการกระทำทุก ๆ อย่างที่ครูเป็นผู้กระทำเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบของความชำนาญการในการพัฒนาการสอนของครูผู้สอน ประกอบด้วย การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำและใช้สื่อการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2539, หน้า 31) สรุปว่า เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ควรจัดกิจกรรมดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารด้วยการ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ใช้ภาษาอังกฤษได้ในสถานการณ์จริง รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าและการประกอบอาชีพ โดยใช้แนวการสอนแบบผสมผสานและใช้กิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งในและนอกชั้นเรียน ตลอดจนสื่อที่หลากหลาย อันจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนานและเพลิดเพลิน
2. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาการและการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เช่น วัด ศูนย์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ แสวงหาความรู้จากแหล่งวิชาการภายนอกโรงเรียน
3. กระบวนการเรียนการสอนจะต้องสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษ ทั้งในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ ของสังคม

4. พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยวิธีการให้ผู้เรียนเกิดการปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกันปฏิบัติงาน (task-based learning)

5. ประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการหลากหลายเพื่อช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกว่าตนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาในระดับหนึ่งและต้องพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป รวมทั้งมีความมั่นใจที่จะใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ก็เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างสนุกสนาน เพลิดเพลิน รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งวิชาการภายใน และนอกโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539, หน้า 8-10) ได้แบ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ (warm up) มีจุดมุ่งหมายให้เกิดความพร้อม สร้างความสนใจอยากรู้อยากเรียนในบทเรียนใหม่ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่สาระสำคัญ ส่วนกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนนั้นมีหลากหลาย ครูผู้สอนต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์ เมื่อผู้เรียนเกิดความพร้อม สนุกสนาน สนใจอยากที่จะเรียนก็เริ่มเข้าสู่เนื้อหาหลักทันที การนำเข้าสู่บทเรียน มีดังนี้

1.1 เตรียมความพร้อมด้วย เพลง เกม การสนทนา บทบาท สมมติ นิทาน ปริศนา คำทาย ฯลฯ

1.2 ทบทวนบทเรียนจากที่เรียนมาแล้ว

2. ขั้นสอน เป็นขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งในเรื่องนี้ บลูม (Bloom, 1969) ได้เสนอแนะการสอนทักษะปฏิบัติไว้เป็น 4 ขั้น คือ

2.1 ขั้นที่ 1 ขั้นให้รูปแบบ (presentation) เป็นการนำเสนอให้ผู้เรียนฟังให้อ่านหรือเขียน แล้วแต่กรณีตามแบบที่ครูกำหนด ผู้เรียนรับรู้ สังเกตไปพร้อมกับการฟัง อ่านหรือเขียน ในขั้นนี้ผู้เรียนควรเข้าใจความหมายของสิ่งของในคำศัพท์ที่ครูเสนอด้วย การใช้คำพูดพร้อมกับแสดงสิ่งของหรือการทำท่าทางให้ผู้เรียนฟัง เห็น สังเกต และรับรู้ เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องและชัดเจน

2.2 ขั้นที่ 2 ขั้นให้ทำตามแบบ (controlled practice) โดยครูพูด อ่านหรือเขียน แล้วให้ผู้เรียนทำตาม ถ้าเป็นเพลงก็ให้ผู้เรียนร้องตาม เมื่อผู้เรียนทำตามถูกต้องครูพูดชมเชย หากผู้เรียนทำไม่ถูกต้องครูผู้สอนอาจให้ผู้เรียนทำตาม หากยังไม่ถูกต้องก็ให้ผ่านไปก่อน ครูอาจนำมาฝึกซ้ำย้ำทวนในโอกาสต่อไป

2.3 ขั้นที่ 3 ขั้นทำตามโดยไม่มีแบบ (clues) จุดประสงค์ในขั้นนี้เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ถ้าผู้เรียนพูดถูก ครูต้องชมเชย ถ้าผู้เรียนพูดไม่ถูกครูต้องให้ผู้เรียนพูดอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความแน่ใจ

2.4 ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกกิจกรรมหลากหลาย (practice and production) มีจุดประสงค์เพื่อนำคำหรือประโยคที่ฝึกมาแล้วมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในกิจกรรมหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคล่องแคล่ว (fluency) แม่นยำ (accuracy) และเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็นขั้นที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูผู้สอนคอยดูแลให้ความช่วยเหลือ

3. ขั้นสรุป เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรมการเรียนการสอน จุดประสงค์เพื่อความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ผู้เรียนได้รับมาตั้งแต่ต้น อาจออกมาในรูปของการปฏิบัติงานกลุ่ม รายงานกลุ่ม เป็นต้น

ผู้บริหารและครูในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารงานด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารควรยึดหลักการ การจัดการเรียน การสอนตามแนวของหลักสูตร ซึ่งการบริหารด้านการเรียนการสอนนั้น เป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา งานจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดทำประมวลการสอน การจัดทำแผนการเรียน การจัดทำตารางสอน การจัดทำชั้นเรียน การจัดครูสอนซ่อมเสริม การเลือกตารางเวลาเรียน การจัดทำคู่มือครูด้านวิชาการ การจัดทำคู่มือนักเรียน และการจัดทำศูนย์ควบคุมการเรียนการสอนต้องร่วมมือกันเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535) เซียร์ลอร์ด (Cirald, 1972, p. 110) กล่าวไว้ว่า ครูมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนการสอน เพราะครูคือปัจจัยต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการจัดการศึกษา รุ่งทิวา จักรกร (2527, หน้า 81) ได้ให้หลักการเกี่ยวกับบทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. การเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำ (helper and advisor) ครูเป็นผู้คอยให้คำตอบเมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือ หรือคำแนะนำ
2. การเป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (supporter and encourager) ช่วยสนับสนุนหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจร่วมกิจกรรม
3. การเป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม (active participant) เข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มผู้เรียน พร้อมทั้งให้ความคิด และความเห็น หรือช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียนในขณะร่วมกิจกรรม
4. การเป็นผู้ติดตามตรวจสอบ (monitor)
5. การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง

สรุปได้ว่า เป็นการดำเนินการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข และบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษนั้น สิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารได้ดีนั้น จำเป็นต้องพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนด้วย เพราะทักษะทั้ง 4 ด้าน เป็นทักษะที่สำคัญก่อนการเรียนรู้ทักษะอื่น จึงควรได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอและต้องได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

การนำวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ ซึ่งมีหลากหลายวิธี ครูต้องเลือกให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รุ่งทิวา จักรกร (2527) ได้ให้แนวคิดไว้ว่าไม่มีวิธีการสอนแบบใดดีที่สุด วิธีสอนแต่ละวิธีจะเหมาะสมกับสภาพการณ์แต่ละอย่าง และได้กล่าวถึงวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ที่สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน และหลักการสอนทั่วไป เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ มีดังนี้

1. วิธีสอนแบบอุปมาน เป็นการสอนโดยให้ผู้เรียนรู้หลักเกณฑ์ นิยาม ทฤษฎี หรือความจริงโดยทั่วไปก่อนแล้วจึงทำการพิสูจน์ ทดลองให้เห็นจริง เป็นการสอนจากหลักเกณฑ์ไปหาตัวอย่าง หรือจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย
2. วิธีสอนแบบอนุมาน เป็นวิธีสอนที่ตรงกันข้ามกับวิธีสอนแบบอุปมาน เป็นการสอนจากตัวอย่างไปหากฎเกณฑ์ หรือจากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม
3. วิธีสอนแบบบรรยาย เป็นการที่ครูใช้วิธีการบอกเล่า เป็นการให้เนื้อหา หรือประสบการณ์ทางอ้อม เป็นการเรียนรู้ที่ได้จากการฟังเป็นส่วนมาก
4. วิธีสอนแบบอภิปราย เป็นการสอนให้ผู้จักคิดรู้จักฟัง รู้จักแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดประสบการณ์จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. วิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ เป็นการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องที่จะสอน โดยสร้างสถานการณ์สมมติให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น และแสดงออกทั้งความรู้ และพฤติกรรมของผู้แสดงมาอภิปรายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้
6. วิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์ หรือวิธีการสอนแบบแก้ปัญหา เป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ในการแสดงความรู้ สร้างความคิดในการแก้ปัญหาให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ซึ่งเหมาะสมแก่การนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
7. วิธีสอนแบบสาธิต เป็นการแสดงการกระทำ หรือแสดงผลให้ผู้เรียนดูตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือเงื่อนไขที่กำหนด

8. วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน เป็นวิธีที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการคิด สืบสวนหาความรู้ใหม่ด้วยตนเองจากการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์

9. วิธีสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นการสอนที่ยึดหลักการทำงานเป็นกลุ่ม และการใช้ สื่อประสบการณ์เพื่อช่วยกันแก้ปัญหา

10. วิธีสอนแบบค้นพบด้วยตนเอง เป็นการสอนที่ครูสร้างสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ที่ละขั้นทีละตอนจนสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ต้องอยู่บนพื้นฐาน ทฤษฎีและวิธีการต่าง ๆ มากมาย เช่น การศึกษาถึงความต่อเนื่องของเนื้อหา หน้าที่ของภาษา ความหลากหลายของภาษา วัฒนธรรม และการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ อันประกอบด้วย การให้ผู้เรียนฝึกการสื่อสารด้วยการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยใช้แนวการสอนแบบผสมผสาน ทั้งในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมความพร้อม การทบทวนเนื้อหาเดิม ขั้นสอน ประกอบด้วย การนำเสนอให้นักเรียน ฟัง พูด อ่าน เขียน ควรให้นักเรียนเข้าใจความหมาย ของสิ่งที่เสนอ การให้นักเรียนทำตามแบบ การทำตามโดยไม่มีแบบ การฝึกกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนมีความแม่นยำ และใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว และฝึกซ้ำย้ำทวนหากนักเรียนยังไม่เข้าใจ และการสรุปโดยรายงาน โครงงาน รวมทั้งการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และ สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ต้องสร้างปฏิสัมพันธ์อันดี และความร่วมมือของ นักเรียนระหว่างเรียน ควบคู่กันไปด้วย

การวัดและประเมินผล

การสอนกับการวัดและประเมินผลมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมาตั้งแต่ต้นจนอาจกล่าวได้ว่า เมื่อมีการสอนต้องมีการประเมินผลควบคู่ไปด้วยเสมอ เพียงแต่วิธีการวัดและการประเมิน อาจเปลี่ยนรูปแบบไปตามยุคสมัย การประเมินเป็นส่วนที่สำคัญและจำเป็นของกระบวนการเรียน การสอน ซึ่งมีความหมายมากกว่าการให้เป็นเกรดหรือคะแนนรวม แต่เป็นการหาคำตอบที่สร้าง สรรค์ในทางบวกและให้ข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับความก้าวหน้าของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบว่าการ สอนนั้นบรรลุเป้าหมายในระดับใด ผลจากการประเมินจะนำไปสู่การตัดสินใจ ที่มีผลต่อโรงเรียน ในเชิงบริหารและการสร้างความเชื่อมั่นในสังคม การประเมินที่ดีส่วนหนึ่งต้องเป็นเสมือนเครื่อง ช่วยในการเรียน และอีกส่วนหนึ่งเป็นเสมือนเครื่องมือในการวัดและบ่งบอกถึงความสามารถของผู้ เรียนตลอดหลักสูตรตามมาตรฐานการเรียนรู้ หลักการสำคัญในการประเมินผลที่พึงพิจารณา คือ การประเมินผลควรมีลักษณะเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เน้นคุณลักษณะและความ สามารถของผู้เรียนเป็นภาพรวม ผลการประเมินต้องชี้ให้เห็นผลการปรับปรุงการสอนของครูผู้สอน และความสำเร็จของผู้เรียนตามเป้าหมายหลักสูตร บ่งบอกถึงความสามารถในการนำความรู้และ

ทักษะไปใช้ในชีวิตจริงได้ ทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตจริงได้ ทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถที่หลากหลาย ไม่แยกเด็ดขาดจากการเรียนการสอน เป็นการให้ข้อมูลที่ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนรู้จักตนเองและมองเห็นแนวทางที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น โดยเน้นความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูล ตรวจสอบและทบทวนซึ่งกันและกัน เน้นที่การวัดกระบวนการเท่า ๆ กับการวัดผลผลิต ของกระบวนการ เน้นการวัดที่สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง รวมทั้งการใช้เหตุผลและการแก้ปัญหา (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 173)

การวัดผลและประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนได้พัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายของการเรียนที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด และเป็นกระบวนการต่อเนื่องซึ่งต้องดำเนินการทั้งก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (สุริย์มาศ สุขกลี, 2539, หน้า 56)

บุญทัน อยู่ชมบุญ (2529, หน้า 217) การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่ทำให้ได้มาซึ่งที่จะให้ข้อมูลที่แน่นอนทางการศึกษานั้น คือ การใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น การสังเกต การตรวจงาน การซักถาม การทดสอบ การตรวจแบบฝึกหัดเก็บรวบรวมมากำหนดเป็นคะแนนมากน้อยตามลำดับความสามารถ

กรมวิชาการ (2538, หน้า 4 - 6) สาระสำคัญของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2534 มีดังนี้

1. การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

1.1 ผู้สอนแจ้งให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผล และเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ และเกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชา ก่อนสอน

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องครอบคลุมพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการ

1.3 ผู้สอนต้องประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน

1.4 ผู้สอนวัดและประเมินระหว่างภาคเรียน เพื่อศึกษาผลการเรียน จัดการสอน ชอุมเสริม เพื่อนำคะแนนไปรวมกับคะแนนปลายภาคเรียน โดยวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

1.5 ผู้สอนวัดผลปลายภาคเรียน เพื่อตรวจสอบผลการเรียนโดยวัดให้ครอบคลุมจุดประสงค์ที่สำคัญตามที่สถานศึกษากำหนด

2. การตัดสินผลการเรียน นำคะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียนตามอัตราส่วนที่สถานศึกษากำหนด แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียน

3. ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนในแต่ละรายวิชาดังต่อไปนี้
 - 4 หมายถึง ผลการเรียนดีมาก
 - 3 หมายถึง ผลการเรียนดี
 - 2 หมายถึง ผลการเรียนปานกลาง
 - 1 หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
 - 0 หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
4. ให้ใช้อักษรแสดงผลการเรียนที่มีเงื่อนไขในแต่ละรายวิชาดังนี้
 - มส หมายถึง ไม่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินผลปลายภาคเรียน
 - ร หมายถึง รอการตัดสินหรือยังตัดสินไม่ได้
 - ผ หมายถึง ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน
 - มผ หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึง ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และไม่ผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด
 - มก หมายถึง เรียนโดยไม่นับหน่วยการเรียนรู้ มีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด
5. เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน
 - 5.1 พิจารณาตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา
 - 5.2 พิจารณาว่าผู้เรียนได้หน่วยการเรียนรู้เฉพาะผู้เรียนที่สอบได้ระดับผลการเรียน 1 ถึง 4 เท่านั้น
 - 5.3 วัดผลปลายภาคเรียนเฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น
 - 5.4 ผู้เรียนที่มีเวลาไม่ถึงร้อยละ 80 ให้ได้ผลการเรียน มส
 - 5.5 ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ให้ได้ระดับผลการเรียน 0
 - 5.6 ผู้เรียนที่ทุจริตในการสอบหรือทุจริตในงานที่มอบหมายให้ทำในรายวิชาใดครั้งใดก็ตาม ให้ได้คะแนน 0
 - 5.7 ผู้เรียนที่ไม่ได้ผลกลางภาคเรียน ไม่ได้วัดผลปลายภาคเรียน ไม่ได้ส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหรือมีเหตุสุดวิสัยให้ประเมินเรียนไม่ได้ ให้ได้ผลการเรียน ร

5.8 ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรม ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ได้ผลการเรียน ผ ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ได้ผลการเรียน มผ

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2544, หน้า 173-176) ได้กล่าวว่า ข้อมูลที่จะนำมาใช้ประเมิน จะต้องได้มาโดยกระบวนการเก็บรวบรวม จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับรูปแบบ การประเมินผลตามหลักสูตร โดยใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่มีหลากหลายรูปแบบ เลือกนำ มาใช้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับกระบวนการสอนของครูผู้สอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด บางครั้งอาจต้องปรับวิธีการหรือดัดแปลงเครื่องมือวัด เพื่อให้ สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ บางกรณีจำเป็นต้องใช้เทคนิคการประเมินที่ผสมผสานหรือ หลากหลายเพื่อให้ได้ภาพเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่กว้างและสมบูรณ์ขึ้น

ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สถานศึกษาจะต้องทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ ของสถานศึกษาไว้ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐาน เดียวกัน สถานศึกษาต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการ พัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจ เกี่ยวกับคุณภาพของ ผู้เรียน และสถานศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้องต่อไป

การวัดและประเมินระดับชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่อง จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ของแต่ละรายวิชา ดังนั้น การ ประเมินความสามารถในการใช้ภาษาจึงต้องเน้นวิธีการและเครื่องมือวัดที่หลากหลาย เน้นการ ปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การวัด ภาคปฏิบัติ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การบันทึกพฤติกรรม แฟ้มสะสมงาน ฯลฯ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 175) ผลการประเมินในระดับชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนได้ทราบระดับความ ก้าวหน้าและความสำเร็จของตน สามารถนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้และควบคุมการเรี ยนรู้ของตนเอง ทำให้ผู้สอนได้รู้ถึงความสามารถและเข้าใจความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตลอดจนมองเห็นภาพความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สามารถช่วยเหลือแก้ไข ข้อบกพร่องได้ทันทั่วทั้ง และนำมาจัดกลุ่มผู้เรียนได้ รวมทั้งใช้ประเมินผลการจัดกิจกรรมของ ตนเอง ทำให้ผู้ปกครองได้ทราบระดับความสำเร็จของผู้เรียน สามารถให้การสนับสนุนส่งเสริม เพื่อ พัฒนาผู้เรียนได้

การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของการเรียนรู้และตัดสินผลการเรียน สถานศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้รายชั้นปีและช่วงชั้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ และคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำผลการประเมินช่วงชั้น ไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้นของผู้เรียน การประเมินผลจะช่วยให้ได้ ข้อมูลอย่างดีสำหรับผู้สอนในการพิจารณาว่าการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน มีประสิทธิภาพหรือมีคุณภาพเพียงใด โดยดูจากผลการเรียนรู้ ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับน่าพอใจหรือไม่ ข้อมูลผลการเรียนรู้นี้จะเป็นข้อมูลย้อนกลับด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และปัจจัยอื่นที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการหรือไม่ ผลจากการประเมินจะช่วยให้ผู้สอนและสถานศึกษานำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจปรับปรุงระบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้ผลการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่พึงประสงค์ อีกทั้งการประเมินผลระดับสถานศึกษาสามารถช่วยให้ผู้เรียนในการปรับปรุงแก้ไขผลการเรียน การวางแผน การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ ผู้สอนสามารถวางแผนช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ฝ่ายแนะแนวสามารถจัดบริการแนะแนวได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารได้ทราบถึงมาตรฐานด้านวิชาการของโรงเรียน และสามารถปรับสภาพการจัดการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้ปกครองรู้ความก้าวหน้าของผู้เรียนด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนพัฒนาการของผู้เรียน การประเมินผลระดับสถานศึกษาสามารถทำได้ด้วยการทดสอบแบบต่าง ๆ ร่วมกับบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน โดยลักษณะภาษาที่นำมาทดสอบและจุดประสงค์ในการประเมินควรสอดคล้องกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้รายปี มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และองค์ความรู้ที่กำหนด ในกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริมและการประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วย (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 176-177)

สรุปว่า การวัดผลและประเมินผล ระบบการวัดและประเมินที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน จึงเน้นไปที่การวัดและการประเมินผล ที่จะนำไปสู่การชี้ให้เห็นสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน และสภาพจริงของการเรียนการสอน จากพฤติกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงออก สะท้อนให้เห็นความสามารถอย่างหลากหลาย ในการพัฒนาคนที่ชัดเจน สอดคล้องกับสมรรถภาพที่มีในตนเอง และจากการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งชี้ให้เห็นวิธีการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง การใช้กิจกรรมการประเมินตามสภาพจริง จะช่วยให้ค้นพบได้ว่า ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด มีการวัดจากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และองค์ความรู้ที่กำหนด นอกจากระบบการวัดและประเมินผลเป็นเกรด หรือตัวเลข ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินจะต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมซึ่งมีเพียงครูผู้สอนเป็นบุคคลหลายกลุ่ม

ได้แก่ ครูผู้สอนผู้เรียน ซึ่งทำหน้าที่ทั้งประเมินตนเองและประเมินเพื่อน (ในกลุ่ม) ผู้ปกครอง เป็นต้น ทั้งนี้ผู้เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการกำหนดเกณฑ์ต่าง ๆ ในการประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวผู้เรียน ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เน้นสื่อที่ใช้สำหรับการค้นคว้าด้วยตนเอง ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอน ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถจัดทำ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้ สื่อที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ มีอยู่หลายประเภท ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อของจริง และสื่อที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน สื่อที่ควรมีคุณภาพ และหลากหลาย ทั้งสื่อของจริงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่น ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เป็นไปอย่างกว้างขวาง มีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างลึกซึ้ง และต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนรู้เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

การผลิตและการพัฒนาสื่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะแยกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับชาติ (published materials) เป็นการผลิตสื่อการเรียนการสอนในส่วนกลาง ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ และเอกชน (ในนามบริษัทหรือบุคคลก็ได้)
2. ระดับท้องถิ่น (in-house materials) เป็นการผลิตสื่อการเรียนรู้ในระดับท้องถิ่น ซึ่งส่งเสริมให้หน่วยงานของภาครัฐและเอกชนในระดับเขตพื้นที่ / เขตการศึกษาและสถานศึกษาเป็นผู้ผลิต

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถดำเนินการได้ทุกระดับชั้น ใน 2 ลักษณะ คือ การพัฒนาจากสื่อที่มีอยู่เดิม และการจัดทำสื่อการเรียนรู้ใหม่ ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 179-180)

1. การพัฒนาจากสื่อที่มีอยู่เดิม เป็นการพัฒนาสื่อการเรียนรู้จากสื่อที่ผู้สอนจัดทำไว้เดิม หรือสื่อการเรียนรู้ที่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นผลิตขึ้น และครูผู้สอนเห็นว่ามีคุณภาพสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาที่จัดทำไว้ ครูผู้สอนต้องศึกษาวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่ แล้วนำมาพิจารณาความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของรายวิชา ครูผู้สอนอาจปรับให้น่าสนใจเพิ่มขึ้น ทำทนายผู้เรียนให้คิดวิเคราะห์ วิเคราะห์มากขึ้น
2. การจัดทำสื่อการเรียนรู้ใหม่ เป็นการจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นมาใหม่ โดยพิจารณาจากความจำเป็น ความต้องการและความสนใจของผู้เรียนหรือท้องถิ่น สำหรับขั้นตอนการดำเนินการ

การจัดทำสื่อการเรียนรู้ มีดังนี้

2.1 กำหนดจุดประสงค์ของสื่อการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และคำอธิบายรายวิชา

2.2 กำหนดขอบข่ายเนื้อหาของสื่อ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยเนื้อหาของสื่อควรทันสมัย สอดคล้องกับความจำเป็น ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งเวลาเรียนที่กำหนดไว้

2.3 จัดทำลำดับเนื้อหา เป็นการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายากหรือซับซ้อนขึ้น หรือใกล้เคียงใกล้เคียง เพื่อช่วยการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้นในระยะยาว

2.4 กำหนดภาระงานด้านการสื่อสารและทักษะที่จำเป็น เพื่อฝึกฝนการใช้ภาษาให้เกิดความคล่องแคล่ว และเกิดทักษะตรงตามที่ต้องการ

2.5 ออกแบบและกำหนดวิธีนำเสนอ เป็นขั้นการกำหนดรูปแบบของสื่อในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งการนำเสนอเนื้อหาของสื่อในภาพรวม

2.6 จัดเตรียมข้อมูลและวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความพร้อมในการจัดทำสื่อ

2.7 จัดทำสื่อเป็นขั้นดำเนินการจัดทำสื่อตามรูปแบบที่กำหนดไว้

2.8 ตรวจสอบ แก้ไข และทดลองใช้

2.9 ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ให้สมบูรณ์

สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ และตอบสนองการเรียนรู้ จำเป็นต้องมีความหลากหลาย เป็นสื่อประสมที่น่าสนใจ ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ภาษาได้ง่าย โดยผู้สอนต้องเลือกใช้ ปรับ ผลิต และจัดการการใช้สื่อต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระของเรื่องที่เรียน

กิติมา ปริดีติลก (2532, หน้า 268) ให้ความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอนหมายถึง วัตถุ สิ่งของ ภาพ เครื่องใช้ ตลอดจนหมายถึงตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนเกิดผลดี

วาสนา ชาวหา (2533, หน้า 8) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางหรือพาหนะนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

สื่อการเรียนการสอนจึงเป็นอุปกรณ์ เครื่องมือที่นำผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องส่งเสริม สนับสนุนและติดตามให้

ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536, หน้า 409 – 410) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ การเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างหลากหลายในแต่ละกลุ่มประสบการณ์สำหรับระดับประถมศึกษา หรือแต่ละรายวิชาสำหรับระดับมัธยมศึกษา เพื่อนำไปสู่กระบวนการต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรต้องการ
2. หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศให้ใช้ในโรงเรียนได้ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 โรงเรียนยังคงใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ได้ โดยพิจารณาจากคำอธิบายกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ตามหลักสูตรประถมศึกษา หรือคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. กำหนดให้โรงเรียนจัดหาหนังสือสำหรับแต่ละกลุ่มประสบการณ์ หรือแต่ละรายวิชาไว้ประจำห้องเรียน ตามบัญชีรายชื่อที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้ กรณีที่มีหนังสือหลายจำนวนให้โรงเรียนจัดหาไว้ให้มากที่สุด
4. ส่งเสริมให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคมีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเรียน และคู่มือตามหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่กระทรวงศึกษาธิการสงวนเฉพาะบางรายวิชาที่จำเป็นและสงวนการจัดทำหนังสือเรียนคู่มือและแบบฝึกหัดในระดับประถมศึกษาไว้ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนและความเป็นเอกภาพทางการศึกษา
5. ส่งเสริมให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคมีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ และอุปกรณ์การเรียนการสอนทุกระดับชั้น ทุกกลุ่มประสบการณ์ และทุกรายวิชา

6. ให้กรมวิชาการจัดทำและปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรตามความจำเป็น

ดังนั้น ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ครูจะต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ปรัชญา จุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตรอย่างละเอียด เพื่อจะได้มองเห็นทิศทางของหลักสูตรแม่บทอย่างชัดเจนก่อนที่จะสามารถกำหนดสื่อการเรียนการสอนได้ เพราะสื่อการเรียนการสอนมีคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอันมาก

หน้าที่ของผู้บริหารและครูด้านสื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536, หน้า 6-7) ให้ทัศนะเกี่ยวกับด้านสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. จัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนแก่ครูอย่างเพียงพอและครบถ้วนทุกกลุ่มประสบการณ์ มีการสำรวจความต้องการ วางแผนเพื่อจัดหาและดำเนินการจัดหา บริการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
 2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้จัดทำ รู้จักใช้ และรู้จักเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนตรงกับเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการสอน โดยการจัดอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูผู้สอน
 3. จัดให้มีศูนย์วิชาการของโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งผลิตและบริการสื่อแก่ครูผู้สอน
 4. ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในห้องเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การสร้างผลงานทางวิชาการ
 5. แสวงหาแหล่งวิทยากรที่เป็นสื่อการสอนในชุมชนหรือท้องถิ่น เช่น บุคลากรสถานที่ประกอบการ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ฯลฯ เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน
 6. จัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ โดยการสังเกตการสอน การดูแลแผนการสอน บันทึกการสอน สถิติการยืมสื่อ เป็นต้น
- กมล เวียสุวรรณ และนิตยา เวียสุวรรณ (2539, หน้า 7) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน ไว้ดังนี้
1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น ช่วยให้การเรียนรู้ดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว ผู้สอนสามารถใช้เวลาได้อย่างคุ้มค่า สามารถถ่ายทอดการเรียนรู้ได้มากขึ้น
 2. ช่วยให้มีการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลได้มากขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้หลายวิธี ตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถ
 3. ทำให้วิธีการสอนเป็นวิทยาศาสตร์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีทางการสอนได้นำเอาการวางเงื่อนไขการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของมนุษย์มาใช้ เช่น ใช้วิธีการเสริมแรง (reinforcement) และการให้รางวัลการเรียนรู้
 4. ช่วยให้การสอนได้ผลดียิ่งขึ้น โดยการนำเอาวิธีการสื่อความหมายแบบใหม่มาใช้ โดยการใช้สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้ของจำลองในการนำเอาเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือสิ่งที่อยู่ห่างไกลเข้ามาให้ดูใกล้ ๆ สามารถย่นเวลาของภาพและเสียงได้ สามารถขยายสิ่งที่เล็กเกินหรือย่อสิ่งที่ใหญ่เกินได้ สามารถทำสิ่งที่ยากและซับซ้อนให้ง่ายขึ้น เป็นต้น
 5. ทำให้การเรียนรู้รวดเร็วขึ้น โดยทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคนละซีกโลกได้โดยฉับพลันจากการใช้สื่อ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และภาพยนตร์ เป็นต้น สื่อการเรียน

การสอนบางประเภทรวบรวมสรรพความรู้เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความสะดวกและรวดเร็ว เช่น ชุดการเรียนการสอน บทเรียนโมเดล เป็นต้น

6. ทำให้ผู้เรียนมีความเสมอภาคทางการศึกษา การนำสื่อเข้ามาใช้ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็ตาม

สำหรับในส่วนของผู้บริหารโรงเรียนสามารถพิจารณาการใช้และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูโดยสังเกตพฤติกรรมของครูผู้สอน ดังนี้

1. เตรียมการสอนโดยการเตรียมทั้งการศึกษาเนื้อหา และสื่อการเรียนการสอน
2. ใช้สื่อการเรียนการสอนหลากหลายและเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา
3. ผลิตและปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
4. มีสถิติการยืมใช้ สื่อการเรียนการสอนจากห้องสื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และมีลักษณะหมุนเวียนการใช้สื่อการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า สื่อมีความสำคัญอย่างมากที่จะเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง เน้นสื่อที่ใช้สำหรับการค้นคว้าด้วยตนเอง ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอน ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถจัดทำ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้ สื่อที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ มีอยู่หลายประเภท ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อของจริง และสื่อที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน สื่อที่ควรมีคุณภาพและหลากหลาย ทั้งสื่อของจริงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่น ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างกว้างขวาง มีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้าง ลึกซึ้ง และต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนรู้เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้และพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ตลอดจนการผลิตและการพัฒนาสื่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถดำเนินการ 2 ลักษณะ คือ การพัฒนาจากสื่อที่มีอยู่เดิม และการจัดทำสื่อการเรียนรู้ใหม่

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

บทบาทหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของครูผู้สอนคือการรู้จักสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ โดยอาจจะจัดให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้นอกห้องเรียน ค้นหาแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสามารถแนะนำ ผู้เรียนให้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะทางภาษา เพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียนได้ด้วยตนเอง แหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มพูนทักษะทางภาษาของตนได้นั้นมีอยู่ในที่ต่าง ๆ รอบตัวผู้เรียน นับตั้งแต่ผู้คน สถานที่ต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ใกล้ตัว ผู้เรียนและไกลออกไป

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้มีความจำเป็นในการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้เรียน ๆ ทุกคนต้องการความไว้วางใจ และความสนิทสนมที่ครูให้ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน มีผู้ให้ความหมายของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

สวัสดี สายประสิทธิ์ และคณะ (2531 อ้างถึงใน อังคณา โกสิยสวัสดิ์, 2534) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในการเรียน ควรจัดบรรยากาศให้เหมือนกับบ้านสำหรับเด็ก เช่น ม่านสีสวย พื้นห้องสีสวยสิ่งเหล่านี้ทำให้ห้องเรียนมีลักษณะน่าอยู่คล้ายกับบ้านที่อบอุ่นจะช่วยให้ผู้เรียนรักโรงเรียน มีความอยากเรียน

ประจวบ ขำนิประศาสน์ (2532, หน้า 5 อ้างถึงใน อังคณา โกสิยสวัสดิ์, 2534) กล่าวว่า บรรยากาศโรงเรียน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ล้อมรอบ ๆ ตัวเรา รวมทั้งมนุษย์ สิ่งของในโรงเรียน โดยเริ่มตั้งแต่ประตูรั้วของโรงเรียน ทางเดิน ตัวอาคาร ห้องเรียน สนามกีฬา ฯลฯ ซึ่งหากปล่อยปละละเลยขาดการดูแลขาดการเอาใจใส่ ก็จะทำให้ไม่เป็นที่พึงพอใจของผู้พบเห็น ถ้าหากได้รับการดูแลรักษา ก็จะเรียบร้อย สะอาด ร่มรื่น ดูสบายตาสบายใจ ส่งผลทำให้มีบรรยากาศที่น่าอยู่ยิ่งขึ้น

ฮาลพิน และครอฟ (Halpin & Croft, 1966, pp. 133-152) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ องค์ประกอบที่จะนำไปสู่บรรยากาศที่ดีว่า องค์ประกอบของบรรยากาศเกิดจากความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน โดยกำหนดให้มี 8 มิติ แบ่งเป็น พฤติกรรมผู้ใต้บังคับบัญชา 4 มิติ คือ มิติความสามัคคี มิติอุปสรรค มิติขวัญ และมิติมิตรสัมพันธ์ กับพฤติกรรมของผู้บริหาร 4 มิติ คือ มิติทางเงิน มิติมุ่งผลงาน มิติเป็นแบบอย่าง และมิติกรุณาปราณี

การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น

1. จัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น มุมหนังสือ ห้องสมุด อุทยานการศึกษา ฯลฯ
2. จัดเครือข่ายการเรียนรู้
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งความรู้ในชุมชน
4. พัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้มีคุณภาพเหมาะสำหรับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของผู้เรียน
5. จัดห้องปฏิบัติการให้พร้อมสำหรับบริการผู้เรียน
6. จัดอาคารสถานที่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2532, หน้า 7) จัดแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ บรรยากาศที่ดีหรือบรรยากาศแบบเปิด และบรรยากาศที่ไม่ดีหรือบรรยากาศแบบปิด มีสาระดังนี้

1. บรรยากาศที่ดีหรือบรรยากาศแบบเปิด เป็นบรรยากาศแห่งความร่วมมือ ร่วมใจ มีการให้เกียรติแก่กันและกัน ให้ความเชื่อถือ ไว้วางใจ มีความเกรงอกเกรงใจ มีความพึงพอใจในการทำงาน ไม่มีการขัดขวาง ทุกคนมีความรู้สึกความเป็นเจ้าของ และมีขวัญและกำลังใจที่ดีในการทำงาน ซึ่งจัดว่าบรรยากาศประเภทนี้เป็นบรรยากาศที่พึงประสงค์

2. บรรยากาศที่ไม่ดีหรือบรรยากาศแบบปิด เป็นบรรยากาศแบบตัวใครตัวมันขาดการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ขาดความเกรงใจ ความร่วมมือ แต่ละคนไม่พึงพอใจในงานและสภาพการทำงาน มีการขัดขวาง ขาดความรู้สึกในการเป็นเจ้าของร่วมกัน และขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน

การสร้างบรรยากาศ ซึ่ง แมคเกรเกอร์ (McGregor) อธิบายธรรมชาติของมนุษย์ที่รู้จักกันในชื่อทฤษฎี X และ Y ทฤษฎี X อธิบายว่า มนุษย์มีพื้นฐานเกียจคร้าน โลกมาก ดังนั้นต้องบังคับ ชูเชิญ ลงโทษ หรือใช้สินบนล่อใจ เพื่อให้ได้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทฤษฎี Y อธิบายว่า มนุษย์มีพื้นฐานที่ไวใจได้ พร้อมที่จะร่วมมือ พัฒนาแรงจูงใจจากภายในตนเองได้พร้อมจะร่วมมือ เพราะเป็นการพัฒนาตนเอง

ครูที่สร้างบรรยากาศที่เอื้อการเรียนรู้ ควรนำทฤษฎี Y ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน ตัวอย่างการจัดบรรยากาศตามทฤษฎี Y เช่น (แก้วตา คณะวรรณ และสมพร สุทัศนีย์, 2543, หน้า 111)

1. นักเรียนมีสิทธิร่วมเลือกซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดได้
2. ครูทุกคนมีตารางเวลานอกเวลาสอนให้นักเรียนเข้าพบ
3. ชมรมต่าง ๆ เช่น ดนตรี กีฬา มีสมาชิกทั้งครูและนักเรียน
4. มีนักจิตวิทยาหรือครูแนะหน้าที่ช่วยเป็นตัวกลาง จัดการประชุมสัมมนาของนักเรียน เริ่มกิจกรรมแรกด้วยการสัมมนา เรื่องระเบียบวินัยในโรงเรียน
5. นักเรียนมีสิทธิเปลี่ยนวิชาเลือกและโปรแกรมเมื่อมีเหตุผลอันควร
6. จัดเวลาให้นักเรียนมีคาบอิสระ
7. ให้นักเรียนรุ่นพี่ช่วยเหลือรุ่นน้อง

สรุปได้ว่า การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่ดีทั้งด้านผู้เรียน สภาพห้องเรียน ทั้งภายในและภายนอกถือว่าการสร้างเสริมบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตร สนับสนุน เสริมแรงและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมทำงานกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ มีความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจ ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยเต็มที่ ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

เพศ บ่งบอกถึงความแตกต่างทางด้านสรีระ เพศเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กันยา สุวรรณแสง (2536, หน้า 22) ที่กล่าวว่า เพศทำให้เกิดความแตกต่างของบุคลิกภาพ ธรรมชาติ และสังคม ทำให้หญิงและชายมีลักษณะบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน โดยเพศหญิงจะเข้าใจอารมณ์ และสัญญาณต่าง ๆ ที่ไม่ต้องใช้คำพูดได้ดี ทำให้เพศหญิงมีความสามารถในการด้านภาษา และเรื่องการสอนมากกว่าเพศชาย ผลการวิจัยที่สนับสนุนแนวความคิดดังกล่าว คือ อังคณา โกสีย์สวัสดิ์ (2534, หน้า 96-97) พบว่า อาจารย์ชายมีความรู้สึกรักและภูมิใจในมหาวิทยาลัยมากกว่าอาจารย์หญิง จากการวิจัยของ เฉลิม พรหมคุณาภรณ์ (2539) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ของเพศและขนาดของโรงเรียน ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน และอยู่โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และด้านพฤติกรรมของผู้เรียน พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับ การ์เซีย (Garcia, 1989) ศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์การการผสมผสานระหว่างปัจจัยบุคคลและองค์กร พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ งานวิจัยที่สนับสนุนแนวความคิด คือ ควินน์ (Quinn, 1985) ได้ศึกษาปัจจัยบุคคลของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่า ครูใหญ่เพศหญิงมีความผูกพันต่อองค์การมากกว่าครูใหญ่เพศชาย และ ยูรี บุรณโกศล (2544, บทคัดย่อ) ได้มีการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน เพศ ประสบการณ์ คุณวุฒิการศึกษา บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ของผู้บริหารกับครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเพศมาเป็นตัวแปรสำคัญในการศึกษาครั้งนี้

ประสบการณ์ ประสบการณ์ทำให้บุคคลมีโอกาสได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ มองเห็นปัญหาได้ชัดเจน ถูกต้องตามความเป็นจริง ทำให้เกิดทักษะ และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน (สกลพร สังวรกาญจน์, 2520) อ่ำรุจ จันทวานิช (2527, หน้า 91) ทำการวิจัยเรื่อง การกำหนดประสิทธิภาพของการประถมศึกษา พบว่า เฉลี่ยครูใหญ่ในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง จะมีประสบการณ์สูงกว่าครูใหญ่โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รสริณ

เขียวแสง (2542, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัญหาการสอนและความต้องการการนิเทศการสอนของ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองพญา จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูที่มี ประสบการณ์น้อยมีความต้องการการนิเทศการสอนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์มาก และ อภิรมย์ ณ นคร และคณะ (2527, หน้า 2-3) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร โรงเรียนมานานย่อมเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดีกว่า ทั้งประสบการณ์จะเป็นตัวช่วยชี้แนวทางในการ ป้องกันปรับปรุง และแก้ไขการบริหารงานด้วย ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้กว้างขวางในเรื่อง ทฤษฎีและมีศิลป์หรือเทคนิคในการทำงาน รู้จักนำความรู้ ความสามารถและประสบการณ์มา ประยุกต์ใช้กับสภาพแวดล้อมที่มีอยู่จริง การรู้หลักการบริหาร จะทำให้ช่วยเป็นแนวทางให้ นักบริหารทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสบการณ์พิจารณาจากจำนวนครั้งในการได้ทำงาน ซึ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมให้มีการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (เขาว์ โจน์แสง, 2533, หน้า 241 อ้างถึงใน สุรางค์ ขาดิยานต์, 2522) ผู้มีประสบการณ์มากกว่าจะมีโอกาสเรียนรู้และปฏิบัติงาน ได้เป็นผลสำเร็จมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย (กันยา สุวรรณแสง, 2536, หน้า 81) การ พิจารณามีประสบการณ์มากหรือน้อย ควรพิจารณาจากความชำนาญในการปฏิบัติงาน ผู้ที่เคย ทำงานมานานอาจไม่แน่ว่าจะมีความ ชัดเจนในการทำงาน มากกว่าผู้ทำงานในระยะเวลานั้นสั้น จึงไม่ถือว่าระยะเวลาเป็นเกณฑ์ในการ จัดประสบการณ์ นอกจากนี้ สุนธยา วิษุรังษี (2538) ได้ ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในจังหวัดสงขลา พบว่า ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครู อาจารย์ทั้งโดยส่วนรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ตาม ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีอายุ เพศ ต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่าง การปฏิบัติงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาตามทัศนะครู อาจารย์ที่มีประสบการณ์ ในตำแหน่งต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำ ประสบการณ์ มาเป็นตัวแปรสำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

วิชาเอก วิชาเอกเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ ประสบผลสำเร็จ ซึ่ง สุรางค์ ขาดิยานต์ (2522) ได้ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจในธรรมชาติของการ เรียนรู้ภาษาและวิธีสอนภาษาอังกฤษตามหลักภาษาศาสตร์ ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูภาษาอังกฤษที่ศึกษาวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอกมี ความเข้าใจในธรรมชาติการเรียนรู้และวิธีสอนภาษาอังกฤษตามหลักภาษาศาสตร์ สูงกว่าครู ภาษาอังกฤษที่ไม่ได้ศึกษาวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และ อุไรวรรณ ศฤงคารนันท์ (2526) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สาเหตุที่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับ ประถมศึกษายังไม่ได้ผลตรงตามจุดประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดไว้ เนื่องจากครูภาษาอังกฤษเป็น สำคัญ จากการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของครูภาษาอังกฤษ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษา วิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง ซึ่งทำให้ครูขาดทักษะความรู้ ความเข้าใจในการสอน การแก้ปัญหา เฉพาะหน้า นอกจากนี้ ครูภาษาอังกฤษบางคนยังไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษา ภาษาอังกฤษตามหลักสูตร จึงทำให้ครูขาดความเข้าใจหลักและวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง นอกจากนี้ กานดา จรดล (2529) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความรู้และความต้องการในการปรับปรุง การสอนของครูภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดจันทบุรี ปรากฏว่า ครูที่ศึกษาวิชา ภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอกมีเพียงร้อยละ 14.54 เมื่อเปรียบเทียบความรู้ของครูภาษาอังกฤษด้าน ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน และความรู้ความเข้าใจ เรื่องหลักสูตรและวิธีสอนภาษา ภาษาอังกฤษ พบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยของครูศึกษาวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก กับไม่ได้ศึกษาวิชา ภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก มีความรู้แตกต่างกัน 2) คะแนนเฉลี่ยของครูที่ได้รับการอบรมและครูที่ ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีสอนภาษาอังกฤษ ปรากฏว่า มีความรู้แตกต่างกัน และ เอกพงษ์ ตรีเนตร (2533) ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสอนและความรู้ความเข้าใจในวิชา ภาษาอังกฤษของครูผู้สอน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า วิชาเอกที่ศึกษาและประสบการณ์ในการสอน มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อ พฤติกรรมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมการสอนด้านการใช้วัสดุ อุปกรณ์และสื่อการสอน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำ วิชาเอก มาเป็นตัวแปร สำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของครูในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษา อังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีดังต่อไปนี้

นพมาศ รัตนปรีดากุล (2524, หน้า 76) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ของครูภาษาอังกฤษในกรุงเทพมหานคร พบว่า ในการสอนครูจะใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ ใช้วิธีสอนแบบให้กฎเกณฑ์ภายหลัง จากผู้เรียนเข้าใจแล้ว และเน้นทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ ในด้าน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์ ครูไม่มีเวลาพอที่จะเตรียมอุปกรณ์และจัดกิจกรรม จำนวนผู้เรียนมีมาก

พิมพา นาคสุข (2527, หน้า 89) ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า เนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษมีมากเกินไป ครูสอนไม่ทันตามเวลาที่กำหนด ครูไม่มีเวลาในการจัดทำสื่อ ครูผู้สอนบางส่วนยังใช้วิธีการแบบเดิมอยู่ คือ อ่าน และแปลให้ผู้เรียนฟัง ครูไม่มั่นใจในวิธีการสอนของตน ไม่กล้าใช้ภาษาอังกฤษพูดกับผู้เรียนเพราะกลัวออกเสียงผิด

ศวง เหมะเกตุ (2529) ได้ศึกษาปัญหาและความคิดเห็นในการสอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ได้สรุปปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ไว้ดังนี้

1. เวลาเรียนมีน้อยไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบทุกกิจกรรม
2. กิจกรรมมีเสนอแนะไว้ในคู่มือครูมีมากเกินไป จนครูเกิดความสับสนและบางกิจกรรมยากที่จะปฏิบัติได้

ชวน ไพร่งจิตต์ (2532, หน้า 66 อ้างถึงใน ยური บุรณโกศล, 2544) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษมีเพียงร้อยละ 58.56 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูมีปัญหาในเรื่องการพูดและการอ่านในระดับปานกลาง ด้านการวัดผลและประเมินผล ร้อยละ 48.40 เห็นว่ามีปัญหามาก ส่วนปัญหาด้านอื่นพบว่า ครูที่สอนภาษาอังกฤษไม่มีความถนัดในการสอนเนื่องจากไม่ได้เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษมาโดยตรง ครูผู้สอนขาดการนิเทศทั้งภายในและภายนอก

เอกพงษ์ ตรีเนตร (2533) ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสอนและความรู้ความเข้าใจในวิชาภาษาอังกฤษของครูผู้สอน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า

1. พฤติกรรมการสอนของครูในการรับรู้ของนักเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการวัด และประเมินผลด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. พฤติกรรมการสอนของครูในการรับรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการใช้อุปกรณ์และสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. วิชาเอกที่ศึกษาและประสบการณ์ในการสอน มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรม การสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมการสอนด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์และ สื่อการสอน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านเกี่ยวกับหลักสูตร

5. ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ด้านเกี่ยวกับหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์ และ สื่อการสอน และด้านการวัดและประเมิน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. วิชาเอกที่ศึกษาและประสบการณ์ในการสอน มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเกี่ยวกับหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผลอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ (2534) ศึกษาเรื่องปัญหาเกี่ยวกับการสอนกลุ่มประสบการณ์ พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผลการ ศึกษาพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษระหว่าง 1-5 ปี และ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษมากกว่า 5 ปี มีปัญหาเกี่ยวกับการสอนภาษา อังกฤษ ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมิน ผลการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ โดยส่วนรวมปรากฏว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษระหว่าง 1-5 ปี มีปัญหา มากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษมากกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ที่ระดับ .05 และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษระหว่าง 1-5 ปี มีปัญหา เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ ด้านการเตรียมการสอน และด้านสื่อการสอนมากกว่าครูผู้สอนที่มี ประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษมากกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครู ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในวิชาเอกภาษาอังกฤษ กับครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในวิชาเอกอื่น ๆ มี ปัญหาเกี่ยวกับการสอน โดยส่วนรวม และด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัญหาเกี่ยว กับการสอนภาษาอังกฤษ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษปรากฏว่า

ครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในวิชาเอกอื่น ๆ มีปัญหามากกว่าครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในวิชาเอกภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัฒนาพร วัฒนชัยศิลป์ (2539) ทำวิจัยเรื่อง ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10 พบว่า ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาครูมีความต้องการรับคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งวิชา และหนังสืออุเทศเพื่อค้นคว้าเพิ่มเติม ด้านเทคนิคการสอนครูต้องการเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ ที่สร้างความสนใจของผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนครูต้องการความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนให้สัมพันธ์กัน ด้านสื่อการเรียนการสอนครูต้องการรับคำแนะนำ หรือฝึกอบรมการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลครูมีความต้องการรับคำแนะนำในการจัดทำข้อสอบมาตรฐาน

พัชรินทร์พร ชูรัตน์ (2539) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นครูสอนภาษาอังกฤษในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 263 คน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปีขึ้นไป โดยส่วนรวมทุกด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่า พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี และพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษวิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาอังกฤษ วิชาเอกอื่น ๆ วิชาโทอื่น ๆ ที่เคยรับการอบรมการสอนภาษาอังกฤษ วิชาเอกอื่น ๆ วิชาโทอื่น ๆ ที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนภาษาอังกฤษ โดยส่วนรวมทุกด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่า ครูที่มีพื้นความรู้วิชาเอก-โทภาษาอังกฤษมีพฤติกรรมการสอนดีกว่าครูที่มีพื้นความรู้วิชาเอก-โทอื่น

งานวิจัยต่างประเทศ

เอ็ดเวิร์ด และรีเบคก้า (Edward & Rebecca, 1977, pp. 33-35 อ้างถึงใน อังคณา โกสีย์สวัสดิ์, 2534) ได้กล่าวถึง การจัด กิจกรรมการเรียนการสอนในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศว่าช่วงความสนใจของเด็กมีเพียงช่วงสั้น ๆ ดังนั้นควรจัดกิจกรรมในการเรียนทั้ง 7 กิจกรรมในเวลาเรียน 40 นาที และ 9 กิจกรรมในเวลา 50 นาที ครูควรจัดกิจกรรมอย่างน้อย 5 กิจกรรมในการเรียนแต่ละครั้ง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและเกิดความสนุกสนาน แต่ครูควรรู้ว่าเมื่อใดควรหยุด

กรูกอลล์ (Grookall, 1984, p. 262 อ้างถึงใน อังคณา โกสีย์สวัสดิ์, 2534) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่สอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นั้น วิธีที่ได้ผลและเป็นที่ยอมรับ คือ การแสดงบทบาทสมมติหรือการสร้างสถานการณ์จำลอง เพราะ สถานการณ์จำลองเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้เองโดยอัตโนมัติ ยังให้เหตุผลว่า ครูให้เด็กแสดงบทบาทสมมติก็เพื่อที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นการฝึกหัดบทเรียนโดยไม่รู้ตัว และไม่เกิดความเบื่อหน่าย

ดันแฮม (Dunham, 1995, p. 110-A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้สื่อการสอนและสื่อการสอน ที่ครูชอบมากที่สุด โดยศึกษาจากกลุ่มครูโรงเรียนอาชีวศึกษาในรัฐโอคลาโฮมา ผลการวิจัยพบว่า ครูชอบใช้สไลด์ และแผ่นใสในการเรียนการสอน และได้จัดลำดับความนิยมในการใช้สื่อการสอน ของครู คือ สื่อการสอนที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ แผ่นใส, ภาพยนตร์, วีดีโอเทป, สไลด์ วิธีการสอน แบบต่าง ๆ สื่อการสอนที่ใช้ปานกลาง ได้แก่ คอมพิวเตอร์ และสื่อการสอนที่ใช้น้อย ได้แก่ เครื่องฉายภาพทึบแสง วิทยุ

คาร์ล (Khal, 1988, p. 6 อ้างถึงใน อังคณา โกสีย์สวัสดิ์, 2534) กล่าวถึงแนวทางที่จะ ทำให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศประสบผลสำเร็จในการสอนว่าต้องยึดแนว ปฏิบัติดังนี้

1. ปรับตัวให้เข้ากับภูมิหลังและระดับสติปัญญาของผู้เรียน
2. สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ให้มากที่สุด
3. ต้องเลือกอุปกรณ์การสอนภาษาแบบใหม่ ๆ
4. ไม่บังคับให้ผู้เรียนได้ตอบอย่างรวดเร็ว ควรให้เวลาสำหรับคิดแก่ผู้เรียน
5. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนหลาย ๆ อย่าง โดยกิจกรรมที่ยากควรควรคอยแนะนำ และให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมนั้น ๆ โดยความสบายใจ

มิสทรี (Mistry, 1978, p. 703-A อ้างถึงใน อังคณา โกสีย์สวัสดิ์, 2534) ได้วิจัยศึกษา เรื่อง การปรับปรุงการเรียนการสอน โดยจำลองโครงการพัฒนาคุณาจารย์ สำหรับมหาวิทยาลัย อินเดียยูนิทรี พบว่า สถาบันส่วนใหญ่จัดโปรแกรมในลักษณะปฐมนิเทศ โปรแกรมการปฐมนิเทศ จะครอบคลุมเรื่องหน้าที่ของคณาจารย์บังคับให้อาจารย์ใหม่ต้องเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนา คณาจารย์ และมีเพียง 2-3 สถาบันที่เปิดโอกาสให้คณาจารย์ทุกคนเข้าร่วม ลักษณะการจัด โปรแกรมมีทั้งแบบต่อเนื่องแบบระยะสั้น และผสมกันทั้ง 2 แบบ โปรแกรมที่จัดส่วนใหญ่จะเน้น วิธีการวางแผนการสอน เทคนิคการสอน การสอนแบบต่าง และการประเมินผลการสอน

เชลเก (Schelke, 1977, pp. 6936-A-6937-A) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของครูในการมี ส่วนร่วมวางแผนหลักสูตรที่มีอิทธิพลต่อเจตคติ ในการวางแผนหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ โดยใช้แบบสอบถามกับครูจำนวน 137 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกกำหนดให้มี

ส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตรมาก อีกกลุ่มหนึ่งกำหนดให้มีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตรน้อย และสอบถามผู้บริหารในโรงเรียนจำนวน 8 คน ผลการวิจัยพบว่า เจตคติของครู 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตรมีเจตคติที่ดีต่อการวางแผนหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มากกว่าครูที่มีส่วนร่วมน้อย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การนำเทคนิควิธีการสอน การออกแบบ และพัฒนาการสอนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะสามารถแก้ไข ปัญหาทางการเรียนการสอนที่มีอยู่ให้ลดน้อยลงหรือหมดไปในที่สุด และจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาซึ่งจะส่งผลที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในอนาคต